

مروری بر شاخص‌های کلان اقتصادی کشور

اتاق بازرگانی، صنایع،
معادن و کشاورزی
تهران

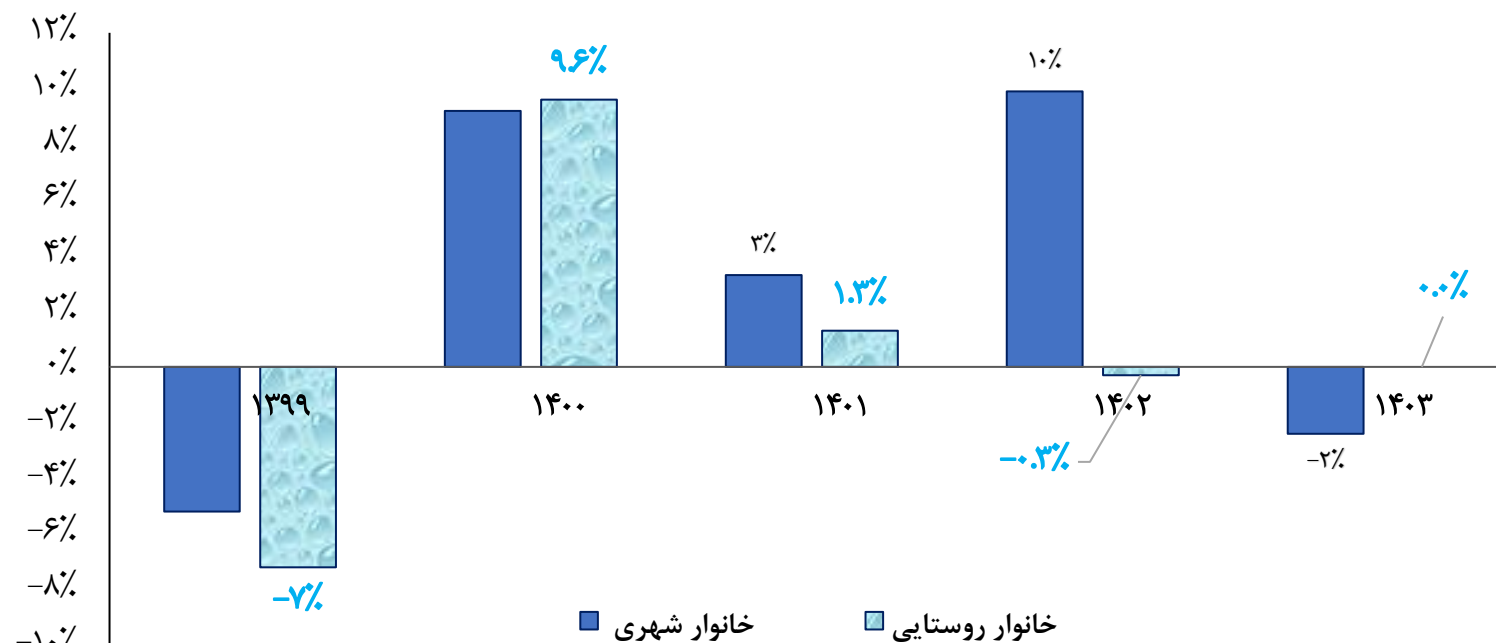

مرداد ۱۴۰۴

زندگ کاهش تقاضا

رشد حقیقی هزینه کرد در خانوار شهری منفی دو درصد و در خانوار روستایی تقریباً صفر برآورد می شود. به بیان دیگر، قدرت خرید خانوارها یا کاهش یافته یا درجا زده است .

رشد حقیقی هزینه کرد سالانه یک خانوار شهری و روستایی

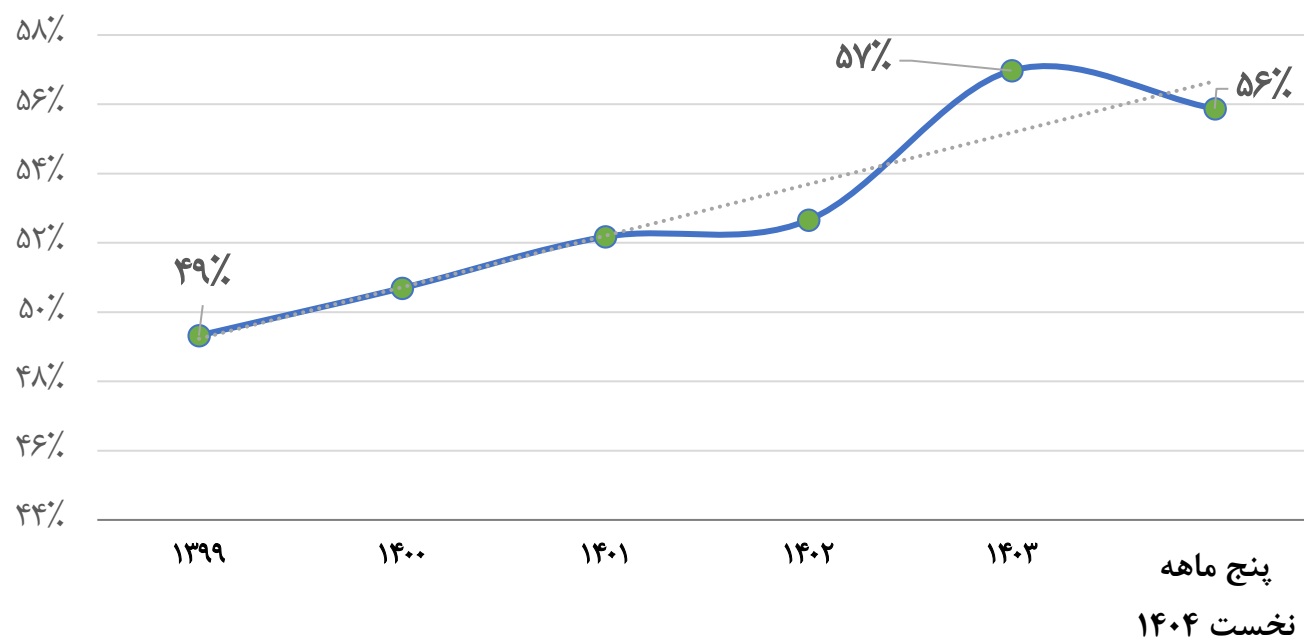

منبع داده ها: مرکز آمار ایران و محاسبات کارشناسی

ریسک تمرکز جغرافیایی و کالایی در تجارت خارجی

سهم کشورهای همسایه از تجارت خارجی ایران طی پنج سال اخیر روندی صعودی داشته و از ۴۹ درصد در سال ۱۳۹۹ به حدود ۵۶ درصد در پنج ماهه نخست ۱۴۰۴ رسیده است. به بیان دیگر، بیش از نیمی از مبادلات خارجی ایران در میان چند بازار محدود منطقه‌ای متمرکز است؛ به گونه‌ای که نزدیک به ۵۴ درصد درآمدهای صادراتی تنها از پنج کشور همسایه تأمین می‌شود و حدود نیمی از واردات کشور نیز از طریق چهار بازار همسایه انجام می‌گیرد.

سهم کشورهای همسایه از مجموع ارزش تجارت ایران

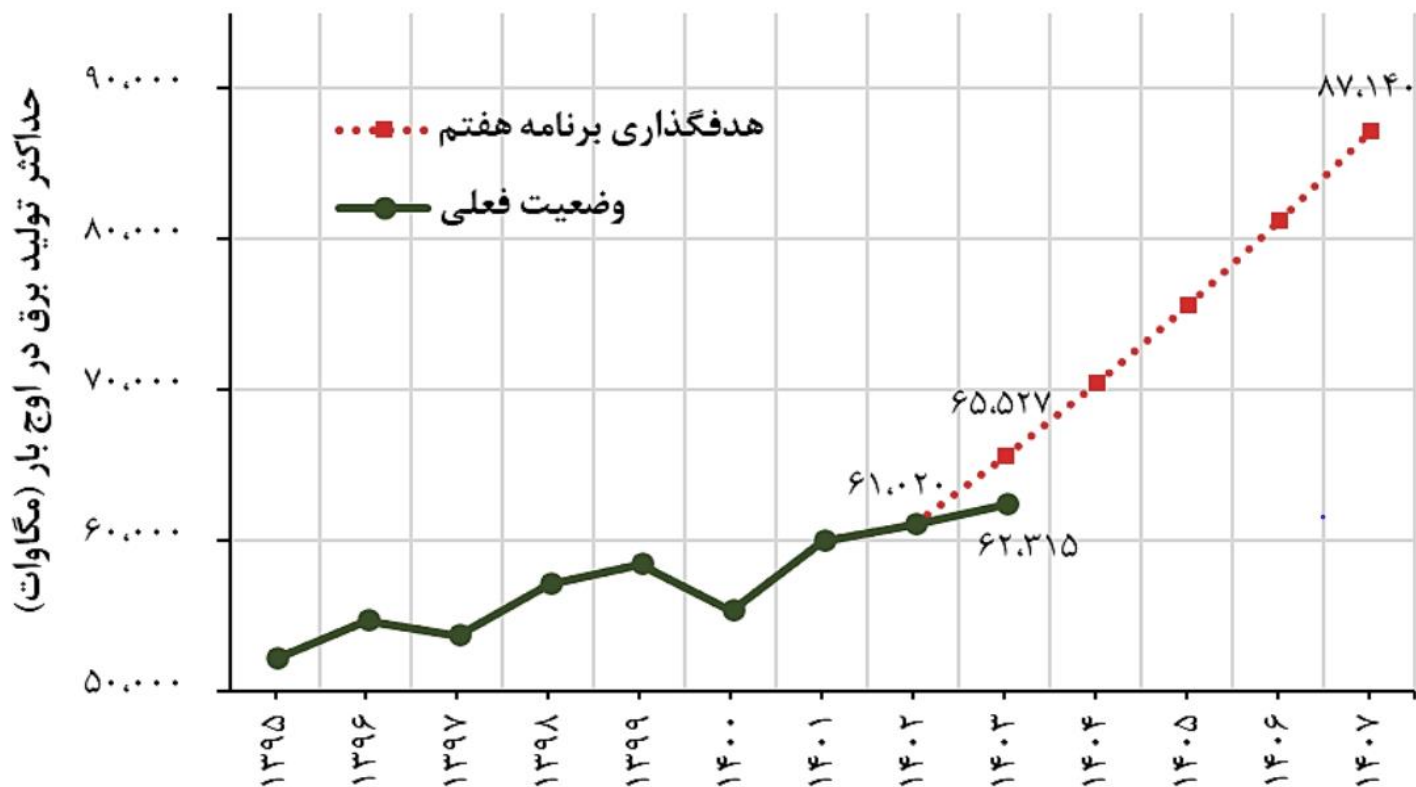
منبع داده‌ها: محاسبات کارشناسی بر اساس داده‌های گمرک ج.ا.ا.

ناترازی برق؛ فاصله تولید و مصرف فراتر از پیش‌بینی‌ها

طبق برآوردهای برنامه هفتم توسعه قرار بود ظرفیت تولید برق کشور در زمان اوج بار تا پایان برنامه به حدود ۸۷ هزار مگاوات برسد که به معنای **رشد متوسط سالانه ۷,۴ درصد** بود. بر این اساس در سال ۱۴۰۳ باید تولید برق در اوج بار به ۶۵ هزار و ۵۲۷ مگاوات می‌رسید اما تحقق این هدف با کسری همراه شد. در واقع، **تولید برق** در این سال تنها **۲,۱ درصد** افزایش یافت که **حدود ۵ درصد کمتر از پیش‌بینی برنامه** است.

روند تولید برق در اوج بار

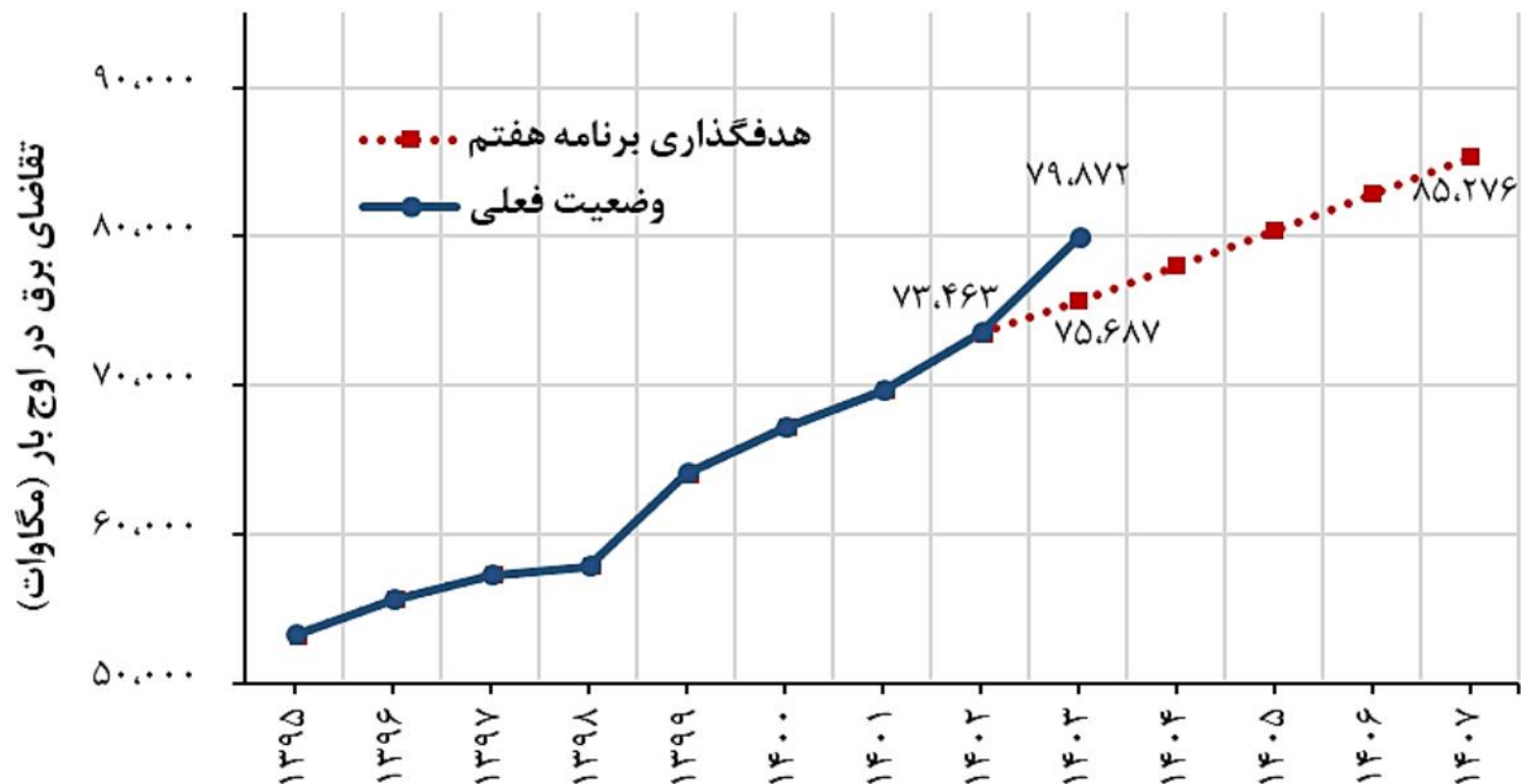
منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس

ناترازی برق؛ فاصله تولید و مصرف فراتر از پیش‌بینی‌ها

برنامه هفتم توسعه رشد متوسط سالانه
۳ درصدی برای مصرف برق در نظر
گرفته بود اما در سال ۱۴۰۳ میزان مصرف
برق در اوج بار حدود ۷۹ هزار و ۸۷۲
مگاوات ثبت شد که به معنای رشد ۹
درصدی است؛ یعنی ۵٫۵ درصد بالاتر
از رقم پیش‌بینی شده.

روند تقاضای برق در اوج بار

منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس

ناترازی برق؛ فاصله تولید و مصرف فراتر از پیش‌بینی‌ها

میزان مصرف برق به تفکیک مصرف‌کنندگان در سال ۱۴۰۳ و میزان مشارکت هر بخش در رشد ۲ درصدی کل مصرف

میزان مشارکت در رشد مصرف سالانه مصرف برق	میزان مصرف برق (میلیارد کیلووات‌ساعت)		شرح
	۱۴۰۳	۱۴۰۲	
۱.۵٪	۱۰۸	۱۰۳	مصرف برق خانگی
۰.۳٪	۱۲۳	۱۲۲	مصرف برق صنعت
۰.۰٪	۴۶	۴۶	مصرف برق کشاورزی
۰.۶٪	۶۳	۶۱	مصرف سایر بخش‌ها
۲.۲٪	۳۴۰	۳۳۳	مجموع مصرف برق

تفاوت‌ها ناشی از گردکردن ارقام است.
منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس

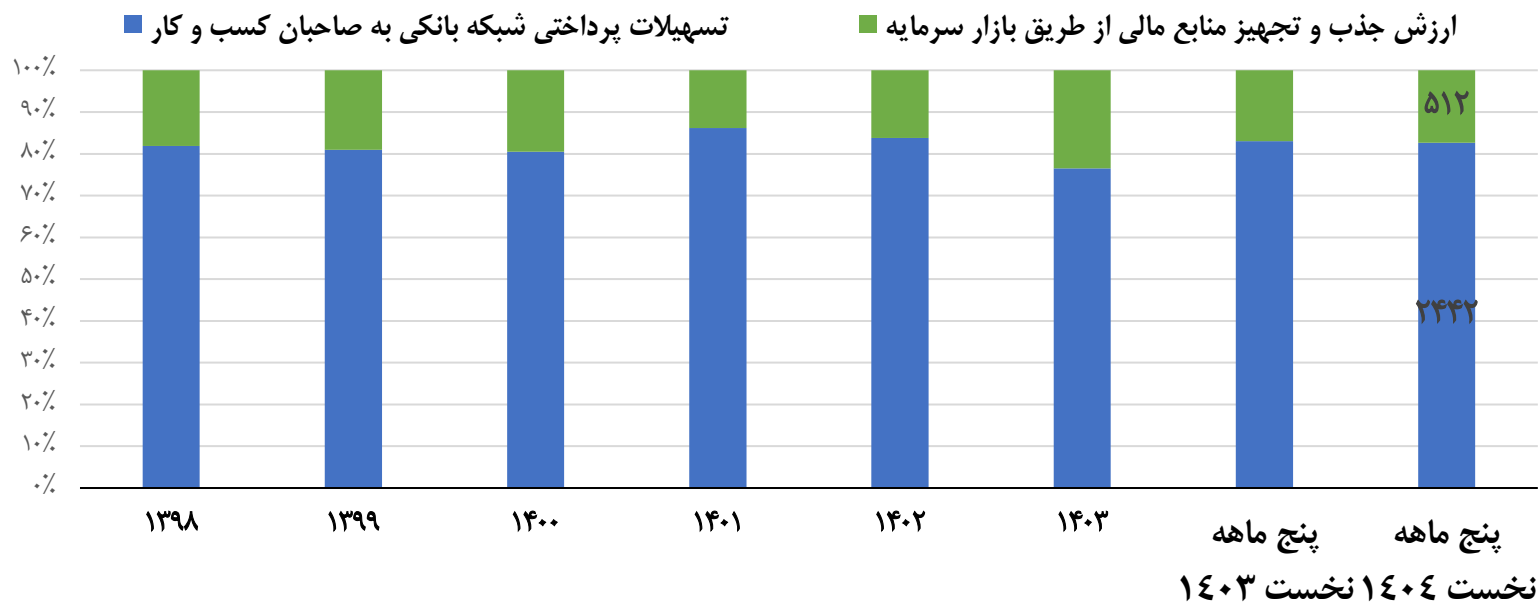
در سال ۱۴۰۳، به طور کلی، مصرف برق حدود ۲ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته که عمدتاً از محل افزایش مصرف برق خانگی بوده است. در بخش‌های صنعت و کشاورزی، افزایش قابل توجهی در مصرف برق مشاهده نمی‌شود، هرچند میزان مصرف این بخش‌ها در مجموع از خانگی بیشتر است.

تشدید وابستگی تامین مالی به نظام بانکی

تأمین مالی از طریق شبکه بانکی نیز با وجود رشد اسمی ۴۱ درصدی، به دلیل سطح بالای تورم در عمل رشد حقیقی چندانی نداشته و حتی در برخی برآوردها نزدیک به صفر یا منفی بوده است. این موضوع نشان می‌دهد ظرفیت واقعی شبکه بانکی برای پشتیبانی از بخش تولید و تجارت بسیار محدود است.

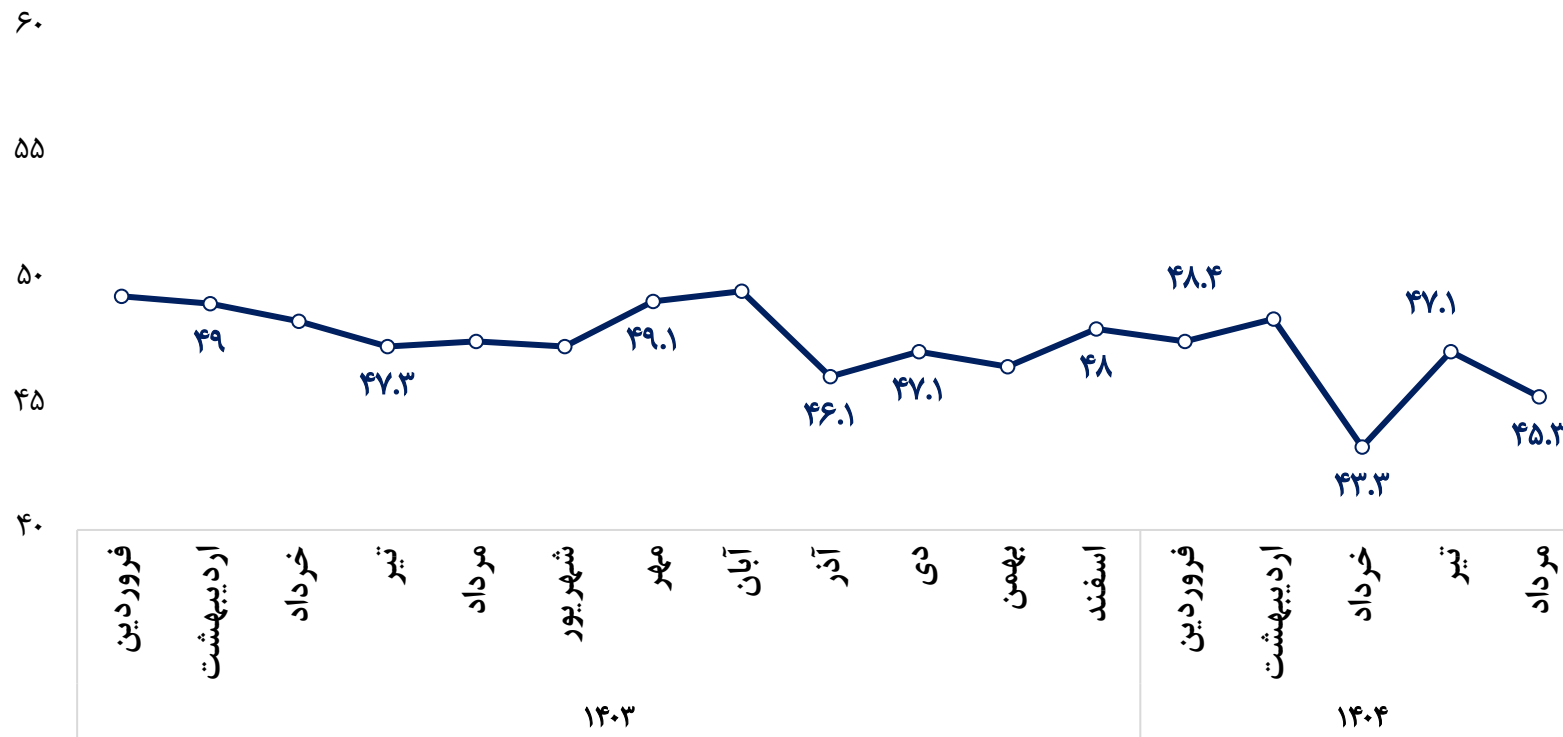
وضعیت تامین مالی بنگاه‌ها تا پایان مرداد ۱۴۰۴
(هزار میلیارد تومان)

منبع: بورس اوراق بهادار تهران، بانک مرکزی و محاسبات کارشناسی

تداوم رکود در شاخص مدیران خرید

شاخص مدیران خرید (شامخ) کل اقتصاد

منبع: مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد برای هفدهمین ماه پیاپی در مرداد ۱۴۰۴ زیر سطح ۵۰ باقی مانده و نشان‌دهنده استمرار شرایط رکودی است. یکی از نکات مهم و نگران‌کننده در این شاخص، کاهش مداوم میزان تولید محصول و ارائه خدمات است. از آنجا که شاخص موجودی مواد اولیه نیز همچنان در محدوده رکودی قرار دارد، می‌توان پیش‌بینی کرد که این روند کاهش تولید در ماه‌های آینده هم ادامه خواهد داشت.

پایان